

TARTU LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tartu

05.02.2015 nr LVK-M-0060

Tartu lastekirjanduse auhind

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 alusel.

§ 1. Lastekirjanduse auhind

(1) Tartu lastekirjanduse auhind (*auhind*) on Tartu linna poolt makstav preemia eelmisel aastal ilmunud eesti keeles loodud sisult ja vormilt laste- või noortekirjanduse valdkonda kuuluva iseseisva teose autorile.

(2) Aastas antakse välja üks auhind, auhinna suurus on 2000 eurot.

§ 2. Auhinna andmise korraldus

(1) Auhinna andmise valmistavad koostöös ette Tartu Mänguasjamuuseum ja Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu.

(2) Auhinna saaja valib žürii, kuhu kuuluvad Tartu Mänguasjamuuseumi esindaja, Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu esindaja ja kolm autoriteetset lastekirjanduse asjatundjat.

(3) Žürii koosseisu kinnitab Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu direktor käskkirjaga. Käskkirjas nimetatakse žürii esimees.

(4) Žürii täpsustab hindamisele minevate teoste valiku aluseid. Aasta jooksul avaldatu ja selle kvaliteedi põhjal on žüriil õigus teha žanrist ja sihtgrupist lähtuvaid eelvalikuid.

(5) Kui mõni teos jääb liiga hilise ilmumise tõttu ühel aastal hindamata, tuleb nimetatud teost hinnata järgmisel aastal.

(6) Hiljemalt 20. märtsiks valib žürii kuni viis teost, mis kuuluvad hindamisele. Žürii tutvustab avalikkusele valitud teoseid ja avalikustab valiku põhjused.

§ 3. Auhinna andmine

(1) Žürii hindab ja võrdleb valitud teoseid ning teeb otsuse aprillikuus. Žürii otsus vormistatakse žürii protokolliga ning seda hoitakse saladuses kuni auhinna väljaandmise hetkeni.

(2) Auhind antakse välja 23. aprillil raamatu ja roosi päeval.

Esimees

Esitab:

linnaavalitsus, 5.02.2015 istungi protokoll nr 8

Ettekandja:

Tiia Teppan

Õiend

Tartu Linnavolikogu Määruse "Tartu lastekirjanduse auhind" juurde

Käesolev eelnõu asutab kirjanduspreemia, mille annab välja Tartu linn. Tegemist on lastekirjanduse preemiaga, mida finantseeritakse Tartu linna eelarvest ning mille väljaandmine korraldatakse Tartu Mänguasjamuuseumi ja Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu koostöös. Aastas on kavandatud välja anda üks preemia summas 2000 eurot.

Esimest korda tuli Tartu oma täiemõdulise kirjandusauhinna väljaandmine jutuks valmistudes üleriigiliseks lugemisaastaks (2010), kuid majanduskriis ja eelarve külmutamine 2008-2009 ei lubanud seda toona ellu viia. Aga juba siis arutatust oli selge, et Tartu antav auhind peab olema märgatav nii oma suuruse kui ka valiku autoriteetsuse poolest. Valik langes lastekirjandusele järgmistel põhjustel:

1) Pikaajaline lastetöö kogemus Tartu linnaraamatukogus. Aastate jooksul on raamatukogu laste- ja noorteosakonnast kujunenud autoriteetne kompetentsikeskus. Siin toimub iga-aastane lastekirjanduse ja laste lugemise-teemaline teaduskonverents, oleme algatanud mitmeid projekte, mis on leidnud laialdast kajastamist ja ka järeletegemist (raamat ja lugejapilet igale Tartus sündinud lapsele, lugemiskoerte projekt, jne). Igal juhul on meie kompetents ja autoriteet lastekirjanduses oluliselt suurem kui mõnes alternatiivses valdkonnas.

2) Teine põhjus on Tartu Mänguasjamuuseum koos oma teatrisaaliga. Sellise kultuuriasutuse loomisega on Tartu tekitanud lastele, lapsepõlvele, mängimisele ja lugemisele suunatud kultuuri- ja kasvatuskeskuse. Neis majades valitsevat õhkkonda ja vaimsust tuleb igal võimalusel kasvatada, aga ka ära kasutada.

Auhinna suuruse määrab peaaesjalikult riigi keskse kirjandusauhinna, kultuurkapitali lastekirjanduse aastapreemia suurus. Aastal 2014 oli see 3500 eurot. Tartu linna kirjandusauhind ei pea olema sama suur, aga piisavalt suur, et sellega võrreldav olla. Tartu kirjandusauhind peaks olema nii suur, et selle saamine võimaldaks autorile vähemasti paari-kolmekuulist muudest muredest vaba tööperioodi. Praegu kinnitav 2000 eurot on küllalt autoriteetne, kindlustab preemia esiletõusu muude väiksemate, nii temaatiliselt kui lokaalselt piiratud preemiate hulgas.

Preemia suurusega käib kaasas ka kohustus määrata see võimalikult laiapõhjaliselt, põhimääruses ei piirata väljaandmise aluseid millegagi peale publitseerimise aja (eelnev aasta) ja selle, et tegemist peaks olema iseseisva teosega. Põhimäärus jätab siin küll žüriile õiguse panna paika omad, kõne all olevad kirjandusaastal avaldatust tulenevad piirid. Oma töö parema korraldamise, preemia suurema autoriteedi ja ka lihtsalt tööga valmisaamisest lähtudes võib žürii valiku aluseid igal aastal mõnevõrra modifitseerida (näiteks enda kompetentsist lähtudes jätta välja luule või aimeraamatud vmt). Teha valik väga erinevate kirjandustüüpide vahel olukorras, kus valiku alused ulatuvad väikelaste luulest noortele täiskasvanutele mõeldud ulme- ja aimeraamatuteni, võib osutada raskesti õigustatavaks ja ka sisuliselt ebakorrektsaks. Selleks on žüriile § 1 (4) antud õigus vastavalt oma eripärasele asjatundmisele ja kõne all oleva kirjandusaasta tulemustele jätta mingid alad ja suunad oma valikust täiesti välja, kuid seda otsust peab žürii esimees nominentide tutvustamisel ja auhinna avalikustamisel põhjendama.

Valiku läbipaistvuse ja valijate kompetentsuse demonstreerimiseks on auhinna andmine kaheosaline - kõigepealt valitakse viis nominenti, kelle hulgast tehtud valik auhinna üleandmise tseremoonial pidulikult teatavaks tehakse. Kui žürii on sunnitud tehnilistel põhjustel (ametlikult ühel aastal ilmunud teos jõuab raamatulevisse ja lugejateni palju hiljem vmt) mingeid töid oma valikust välja jätma, koostatakse neist nimekiri, mis antakse üle järgmise aasta auhinda valivale žüriile.

Kuna tulumaksuseaduse § 19 kohaselt on preemia maksustatav tulumaksuga, kaasneb preemia maksimisega täiendavalt maksukulu. Preemia vahendid kavandatakse Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu eelarvesse ning žürii otsuse alusel makstakse preemia välja linnaraamatukogu eelarvest.